

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XI.

4. 60 (1267).

ВІСНОК, 21. ТРАВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 21st, 1929.

No. 60 (1267).

VOL. XI.

ДЕМОНСТРАЦІЯ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ У НЬЮ ЙОРКУ.

НЬЮ ЙОРК, 14. травня. — Вчора опівдні страйкуючі харчеві робітники влаштували велику масову демонстрацію в районі, де вперше розпочався страйк. Демонстрація, в якій взяло участь 10,000 осіб, тривала 40 хвилин. До страйкуючих робітників прилучилися члени індустріальної юнії країн і кушнірів.

Поліція арештувала 11 жінок, що йшли на демонстрацію, але опісля їх звільнила.

Вчора вийшли на страйк робітники ще в трох кафетеріях. П'ятьох страйкерів арештовано після того, як вони увійшли до

кафетерії Тілу і наразилися на біжку з боку власника і членів його родини, працюючих у кафетерії.

Двох арештованих, Адамчука й Борака, суддя покарав гривнею в сумі по 10 доларів. Всього арештовано за день 35 осіб. Справи 14 арештованих відложені до 16. травня, а справи оставших мають розглядатися в нічній суді.

Страйкуючі робітники постановили не зв'язати на драстичній інжекшн, арешти та поліційну брутальність, а рішити далі боротися проти 12-годинного рабства, поки не досягнуть перемоги.

ГЕНЕРАЛ САНДІНО ПРИБУДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЬЮ ЙОРК, 13. травня. — Генерал Августіно Сандіно, голова нікарагуанської повстанчої армії, що через два роки героїчно боровся проти американських наїздників-моряків у Нікарагуї, перебуває тепер у Мексикі.

Він приготується взяти участь в другій конгресі Анти-імперіалістичної Ліги, що відбудеться в Парижі в дніх 20-30 липня. Він поїде як делегат нікарагуанського відділу Все-американської Анти-імперіалістичної Ліги.

Американська секція Ліги запросила Сандіно на конференцію в Нью Йорку, що відбудеться 8 і 9 червня. Подібні

конференції відбудуться також в Чикаго і Сан Франціско. Ці три конференції виберуть делегатів на конгрес в Парижі.

РОЗРУХИ І ВОЄННИЙ СТАН У СІРИЙСЬКИХ МІСТАХ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 25. квітня. — Як повідомляють з Анґори, в сирійському містечку Гонсі вибухли заклоти. До заклотів причинився арешт кількох сирійських націоналістів, що його винила французька влада. Французька влада оголосила воєнний стан та обстріляла місто з гармат. Французи відрадили загони, щоб придушити рух.

НІМЕЦЬКІ ПРОЛЕТАРСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ НА РАД. УКРАЇНІ.

До Харкова прибула делегація німецьких пролетарських письменників і робітників на чолі з Клебером. Разом з ними прибули також угорські письменники.

Делегацію зустрічали на вокзалі: заст. голови Всеукраїнського товариства культурзв'язку з акордоном Вітик, зав. будинку літератури ім. Блакитного Лебідя, представники українських письменницьких організацій, преси і робітників.

У розмові зі співробітником "Пролетарської Пради" Клебер висловив певність того, що приїзд делегації німецьких пролетарських письменників

сприятиме зміцненню зв'язків між пролетарськими письменниками середньої Європи, СРСР і Радянської України.

Практичні завдання делегації — встановити постійний обмін досвідом роботи німецьких пролетарських письменників з українськими, організувати переклад масових творів з німецької на українську мову і з української на німецьку з тим, щоб широко відкрити двері читачській масі українського робітництва для об'єднання з кращими творами німецької пролетарської літератури й німецьким робітничим колом з укр. літературою.

В БОЛГАРІЇ ЛЮТУЄ БІЛИЙ ТЕРОР.

ВІДЕНЬ. — Як повідомляє орган болгарської робітничої партії "Роботнічесько Діло", в Берліку заарештовано робітника незалежних професіонал Станкова за скликання профспілкових зборів.

У Варні в зв'язку з громадськими виборами лютує терор. Банди демократичного зговору тероризують робітників. Поліція закрила робітничий клуб і арештувала 5 робітників.

Робітничка класа в Болгарії висловлює своє обурення про-

ти нової хвилі терору в ряді резолюцій, що їх ухвалено на зборах окремих організацій робітничої партії, робітничої молоді то-що.

У Софії, Загорі, Пловдиві та в інших містах робітники вимагають негайно визволити заарештованих, розслідувати всі насильства й злочини, що відбулися в Софійській центральній тюрмі, повної політичної амністії для всіх заарештованих та анулювати закон про "оборону держави".

Перейшов законопроект про "вирівнання" платні для поштових робітників

КОНСЕРВАТИВНИЙ ПРОВІДНИК БЕННЕТ ЗНОВУ ГОСТРО НАПАДАЄ НА ЗАКОНОПРОЄКТ, ВНЕСЕНИЙ ФЕДЕРАЛЬНИМ УРЯДОМ.

ОТТАВА, 18. травня. — Законопроект про "вирівнання" платні для поштових робітників перейшов учора в парламенті третє читання й тепер іде до сенату, де його далі судя невідомо.

Над законопроектом відбулася довга дебата через те, що Р. Б. Беннет, провідник консервативної опозиції, не був присутній в парламенті, коли його останній раз дебатувано і змінено: Він виголосив промову, що тривала довше як годину, й гостро накинувся на законопроект. Він був під вражінням, що законопроект є такий самий, як оригінальна резолюція, що була перший раз внесена в парламент.

Як на провідника опозиції, то це дійсно дивно виглядає,

що він не знає, що діється в парламенті. Коли він не був присутній на сесії, то повинен би знати про хід нарад боїд з газет.

У своїй промові Беннет між іншим сказав, що не має симпатії для "анархії" або для тих, що в 1919 році старалися перервати поштову обслугову.

Ситуацію знову рятував прем'єр Кінг, який пояснював Беннетові, як останньому шубакові, що законопроект тепер змінений після його бажання і передбачає лише виплачення поштовим робітникам тих грошей, що вони дійсно заробили, але їх не отримали. Якщо вони побирали платню за роботу, яку виконували, то не дістануть нічого, хоч перед страйком були на іншій позиції і побирали більшу платню.

70-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ М. ЛЕВИТСЬКОГО.

В Києві відбулося скромне відзначення Миколи Левитського з приводу 70-літнього ювілею його народження. Ювіліт одержав багато привітань не тільки з Радянської України, а й за кордоном.

Присутні на ювілеї зазначили основну рису Левитського: непохитність служення ідеї кооперації на протязі всього свого життя, на протязі цілого півстоліття, його привабливу бадьорість та енергію. Ректор Кооперативного Інституту звернув увагу на те, що Левитський іде пліч-о-пліч з сучас-

ним, радянським кооперативним рухом. Підкреслювався відмінні Левитського бути однаково зрозумілим і цікавим так на з'їзді комсомолів, як на з'їзді рад.

Підсумовуючи півстолітнє служення Левитського кооперативній ідеї й колективізації зокрема, присутні визнали за потрібне звернути увагу відповідних радянських органів на своєчасність зараховання ювілянта до "героїв праці", а також на потребу дати йому просторіше, ніж він тепер займає, приміщення.

РІЖНІ ВІСТІ

У ЛЬВОВІ ПАНУЄ СТРАШНЕ БЕЗРОБІТТЯ.

У Львові саїмх денних робітників находитися без праці около 5,000 осіб. В минулому році були вони зайняті при праві доріг та каналів, але цього року управа міста приймає до цієї роботи в першу чергу бувших членів польського війська, а хто не може виказатися певністю, що був у польській армії, праці не дістане. В наслідок цього лише мала кількість дістається до праці, бо загал — це українське робітництво. Серед робітництва велике огірчення. Приводні віча безробітних поліція розганяє силою.

КОЛО МОГИЛИ ШЕВЧЕНКА.

Тепер провадять велику роботу щодо впорядкування могили Тараса Шевченка. Коло могили будуть великий готель. Через несприятливі метеорологічні обставини будівництво готелю не могли закінчити до 1-го травня, а закінчать до 1-го червня.

До 1-го червня закінчать

Організацію меморіального Шевченківського музею. При музеї буде бібліотека й виставою експонатів з шевченкознавства.

Цього року, як і раніш, на могилу Шевченка приїждитиме сила екскурсій. Щоб екскурсантам було легше дойти до Канева, кінська філія Шевченківського комітету знаєла справу про те, щоб з Києва, Дніпропетровського, Черкаса та інших міст шотинжия відходили до Канева спеціальні пароплави для екскурсантів.

ЧОТИРОХ ЛИТОВЦІВ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ.

ЮВНО, Литва, 13. травня. — Подвійний суд засудив чотирох членів мінимої терористичної групи на смерть. Вони були арештовані 21. квітня й підчас арешту при них нібито знайдено револьвери та ручні гранати. Всі засуджені подали апеляцію проти засуду.

Арештовано студента Василюса під замітом, що він брав участь в замаху на життя прем'єра Вальдемараса.

СПРАВА ТОВ. МАРТІ У ФРАНЦУЗЬКИМ АПЕЛЯЦІЙНИМ СУДІ.

ПАРИЖ, 25. квітня. — Учора в апеляційному суді слухали справу тов. Марті, засудженого до в'язниці. Тов. Марті обвинувачували в "заклику до вбивства". Цей "заклик" бачили в отвертому листі, що його надрукував тов. Марті з приводу інтерв'ю Фоша зі співробітником англійського журналу "Рефері". В цьому інтерв'ю, як відомо, Фош закликав до нової інтервенції проти Радянського Союзу.

Тов. Марті виголосив промову, відзначивши дійсність інтерв'ю Фоша, що її визнає сам військовий міністер Пендлеве й засвідчив редактор "Рефері". Далі т. Марті заявив, що суть його процесу полягає в переслідуванні комуністів, бо тільки комуністи закликають тру-

дящих боротися проти війни. "Переслідуйте нас скільки хочете за допомогою ваших соціалістів, — заявив т. Марті, — засудітьте нас і садітьте до в'язниці, але ви нічим не зупините перемоги революції й нічим не зламаєте славу революційного пролетаріату".

Обороняв тов. Марті комуніст Бертон. Він обстоював дійсність інтерв'ю Фоша й незаконність застосування карного режиму проти Марті. Суд ухвалив відкласти оголошення вироку на два тижні.

Повсякочини це тим, що суд не зв'язався стати за об'єкт народного гніву напередодні першого травня, "Юманіте" закликає робітників використати відстрочення й оборонити всіма силами тов. Марті.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД НАПІВ ЗМЕНШИВ КАРУ ВОЙЦЕХОВСЬКОМУ.

ВАРШАВА, 26-го квітня. — Апеляційний суд у справі Войцеховського, який торік вчинив замах на торговельного представника С.Р.С.Р. у Варшаві, т. Лізарєва, змінив вирок першої інстанції й зменшив кару, скоротивши десятилітнє ув'язнення до п'яти років. Крім того, суд змінив кваліфікацію злочину Войцеховського, визнавши його за винного в злочинному замаху на вбивство приватного громадянина, а не на вбивство урядової особи; до того-ж суд застосував артикул 53, де визнається наявність обставин, що пом'якшують провину. Суд цілком змінив вирок першої інстанції, який, як відомо, вважав за потрібне застосувати артикул

15 перехідного положення, де говориться про замах в особливих обставинах, які збільшують провину.

Отже суд у складі колишніх царських суддів цілком залюбовив біду еміграції. Цей процес Войцеховського відбувся в атмосфері особливої уваги й симпатії до підсудного. Зважаючи на настрої в кулуарах суду, можна було б не мати сумніву в наслідках процесу.

ВАРШАВА, 17-го травня. — Більше як 4,000 осіб остало без даху над головою і средств до життя в наслідок великого вогню, що знищив майже ціле містечко Іві, на східній кордоні Польщі.

УНДІВЦІ В ГАЛИЧИНІ СВЯТКУВАЛИ ІМЕННИ ПІЛСУДСЬКОГО.

Львівський "Громадський Голос" подає деякі цікаві факти з свідчення ундівців із Пільсудчиками. Газета пише, що в Яворівській українській гімназії "Рідної Школи", якою керують ундівці, звільнено або переведено до інших шкіл майже всіх учителів Українців, а на їх місце призначено Польяків. Одна з таких учительок не знає жадного українського слова.

Газета не пише, хто, власне, спольщив так українську приватну школу, але без ундівської управи "Рідної Школи" ледве чи це могло бути зроблено. В подяку за це гімназія відсвяткувала іменини Пільсудського не тільки вільним дієм та церковною відправою, а й спеціальним рефератом на честь пана-маршала, що його прочитав учитель Українців Олішник.

Свій приватній гімназії з святом не цілком пощастило. Ундівські вчителі ілюмінували будинок гімназії, а учні побились за це в ньому шибі. Трох учнів III. класу ундівська управа викинула зі школи.

У Тернополі в святі Пільсудського, яке влаштовано в офіцерському касині, взяв участь ундівський діяч, директор "Українського Банку" в Тернополі, піп Громницький. Як пише "Слово Польське", Громницький виголосив промову на честь маршала, в якій підкреслив, що він іще "підчас світової війни молився за відродження Польщі та благав бога, щоб він дав їй людину, яка-б стала на чолі її й поведла до великого майбутнього. В особі маршала Пільсудського він бачить ту людину, під уря- прочитав учитель Українців Олішник.

Так само святкувала день Пільсудського й ундівсько-польська семінарія сестер Василянок у Яворові, прибравши школу польськими національними прапорами.

У Станіславській україн-

ській приватній гімназії з святом не цілком пощастило. Ундівські вчителі ілюмінували будинок гімназії, а учні побились за це в ньому шибі. Трох учнів III. класу ундівська управа викинула зі школи.

У Тернополі в святі Пільсудського, яке влаштовано в офіцерському касині, взяв участь ундівський діяч, директор "Українського Банку" в Тернополі, піп Громницький. Як пише "Слово Польське", Громницький виголосив промову на честь маршала, в якій підкреслив, що він іще "підчас світової війни молився за відродження Польщі та благав бога, щоб він дав їй людину, яка-б стала на чолі її й поведла до великого майбутнього. В особі маршала Пільсудського він бачить ту людину, під уря- прочитав учитель Українців Олішник.

Так само святкувала день Пільсудського й ундівсько-польська семінарія сестер Василянок у Яворові, прибравши школу польськими національними прапорами.

У Станіславській україн-